

Biuletyn

Biblioteki Głównej
Politechniki Warszawskiej

Biblioteka Główna

Opracowanie, digitalizacja oraz upowszechnianie kolekcji fotografii autorstwa Tadeusza Baruckiego

Biblioteka Główna rozpoczęła realizację projektu „Opracowanie, digitalizacja oraz upowszechnianie kolekcji fotografii autorstwa Tadeusza Baruckiego” finansowanego ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, moduł: Wsparcie dla bibliotek naukowych (SONB/SB/465811/2020). Projekt jest prowadzony w okresie 1.04.2020 - 30.06.2021.

Celem projektu jest udostępnienie unikatowego zbioru fotografii (slajdów), prezentującego obiekty i przykłady rozwiązań architektonicznych z lat 60-tych XX wieku, na potrzeby badań dla środowisk naukowych zajmujących się naukami inżynieryjno-technicznymi a także społecznymi.

Oryginały slajdów zostaną zabezpieczone, ich kopie cyfrowe zarchiwizowane, a także udostępnione szerokiemu gronu zainteresowanych użytkowników w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Warszawskiej. Metadane fotografii zostaną skatalogowane w Centralnym Katalogu NUKAT, zaimportowane do Centralnego Katalogu Zbiorów Bibliotek Politechniki Warszawskiej oraz przekazane do międzynarodowego katalogu WorldCat(OCLC).

Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej posiada prawa do udostępniania zbioru objętego projektem na licencji CC BY-NC-ND 4.0 . Na tej podstawie cyfrowe wersje slajdów będą udostępnione w Bibliotece Cyfrowej PW w szerokim Internecie.

Projekt wpisuje się w upowszechnienie i popularyzację wiedzy na temat architektury i urbanistyki okresu powojennego modernizmu. Udostępnione materiały źródłowe staną się materiałem badawczym dla architektów i urbanistów, historyków, antropologów i kulturoznawców. Mogą być również wykorzystane przez osoby zajmujące się wzornictwem przemysłowym oraz projektantów wnętrz.

(EM)

Upowszechnienie kolekcji fotografii dokumentującej konkursy Stowarzyszenia Architektów Polskich

Biblioteka Główna rozpoczęła realizację projektu „Upowszechnienie kolekcji fotografii dokumentującej konkursy Stowarzyszenia Architektów Polskich” ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, moduł: Wsparcie dla bibliotek naukowych SONB/SB/461242/2020. Projekt jest prowadzony w okresie 1.04.2020 - 31.12.2020.

Wytypowane do projektu dokumenty to zbiór 1 tys. czarno-białych fotografii wybranych projektów architektonicznych, nadsyłanych na konkursy ogłaszane przez Oddział Warszawski Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) w latach 1957-1977. Zdjęcia stanowią część fototeki tworzonej w latach 1949-1980 w Pracowni Dokumentacji Ikonograficznej i Kartograficznej Instytutu Urbanistyki i Architektury.

Celami głównymi projektu są:

- udostępnienie unikatowych materiałów bibliotecznych w postaci dokumentacji fotograficznej konkursów Stowarzyszenia Architektów Polskich do celów badawczych środowiskom naukowym oraz szerokiej grupie interesariuszy takich jak: architekci, planiści, warszawianie, samorząd terytorialny i inni;
- ochrona poprzez digitalizację unikatowej dokumentacji konkursów;
- upowszechnianie wiedzy o architekturze polskiego postmodernizmu wśród zainteresowanych środowisk.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną działania związane z opracowaniem, digitalizacją oraz upowszechnieniem wersji cyfrowych kolekcji fotografii dokumentującej wskazane do projektu konkursy architektoniczne.

W wyniku realizacji projektu sporządzone zostaną opisy bibliograficzne fotografii, przygotowane w formacie MARC oraz ich metadane w formacie Dublin Core; fotografie zostaną zdigitalizowane, a ich cyfrowe wersje zamieszczone w Kolekcji Cyfrowej Zbiorów Specjalnych, działającej na oprogramowaniu dLibra.

(EM)

System identyfikacji wizualnej nowe zasady funkcjonowania biblioteki w okresie pandemii

Z powodu zagrożenia epidemiologicznego JM Rektor Politechniki Warszawskiej zdecydował o zamknięciu bibliotek PW dla użytkowników (od 12 marca do 31 maja). Z dniem 1 czerwca, gdy miało nastąpić otwarcie bibliotek w ograniczonym zakresie, konieczne było przygotowanie nowych plakatów informacyjnych i oznaczeń w przestrzeniach bibliotecznych oraz na korytarzach. Zespół opracowujący powyższy system, pod kierunkiem dyrektor Anny Tonakiewicz-Kołosowskiej, rozpoczął prace od zebrania wytycznych i określeniu zasad dla użytkowników.

W następnym etapie opracowano grafikę, zrealizowano wydruki i zamontowano oznaczenia w Bibliotece Głównej i jej filiach. Stworzony został spójny system identyfikacji wizualnej, który opierał się na wykorzystaniu koloru słonecznego z pakietu barw przypisanych dla Biblioteki Głównej. Kolorem uzupełniającym był czarny i biały, aby podkreślić kontrast i zwrócić uwagę użytkownika. Stylistyka nawiązywała do wzoru ukośnych pasów taśm ostrzegawczych żółto-czarnych, które również zostały zakupione i wykorzystane do odgródzenia нефunkcjonujących stref. Do części oznaczeń ogólnych wykorzystano gotowe wzory, które gwarantowały odpowiednią jakość wykonania. Do takich oznaczeń należy np. naklejka o średnicy 30 cm z napisem „Stań tutaj. Zachowaj odstęp”, wykonana na samoprzylepnej folii, z dodatkowym zabezpieczającym laminatem podłogowym, który umożliwia mycie za pomocą środków chemicznych na bazie alkoholu. Pozostałe elementy systemu (plakaty, tabliczki i oznakowania) opracowała od strony graficznej Dorota Wojnowska.

Takie informacje, jak: ogólne zasady postępowania, godziny pracy i usługi oferowane w określonych lokalizacjach, umieszczono na jednym plakacie, który zatytułowano „Nowe zasady funkcjonowania biblioteki w okresie pandemii”. Sporządzono wersję polską i angielską plakatu,

aby wszystkie informacje nie były skumulowane w nadmiarze. Wykorzystano w tym celu stojaki o wielkości plansz 100x120, które używane były wcześniej na wystawy. Wydrukowano w drukarni plakaty na sztywnym kartonie i przyklejono taśmą dwustronną. Stojaki można przestawiać w różne miejsca w Gmachu Głównym PW i na filiach, gdyż treść plakatów jest uniwersalna.

Resztę oznakowań zaprojektowano i wydrukowano we własnym zakresie. Przygotowano oznaczenia stanowisk na osłonach plexi (np. „Wypożyczenia”, „Zwroty”, „Wypożyczalnia Międzybiblioteczna”, „Karta obiegowa”). Plakaty do koszulek na drzwi zawierają tylko zwięzłe hasłowe informacje o zasadach korzystania i poruszania się w bibliotece oraz godziny otwarcia. Zrozumiałość tekstów, dopasowanie odpowiedniego rozmiaru plakatów, zastosowanie wysokiej jakości wydruków, umiejętnie dobranie palety barw powoduje, że przekaz informacyjny jest jasny i dociera do odbiorcy w zaledwie kilka sekund, tak, aby wyeliminować ryzyko kontaktów między użytkownikami.

(DW)

Nowe zasady funkcjonowania biblioteki w okresie pandemii

COVID-19

1 stanowisko = 1 użytkownik

2 m
Bezpieczny odstęp - minimum 2 metry

Stanowiska pracy w krytycznych nieczynne

Obowiązek zasłaniania nosa i ust

Oddzielne stanowiska na zwroty i wypożyczenia

Brak wolnego dostępu do półek

Obowiązkowa dezynfekcja rąk przy wejściu

Kwarantanna książek zwroconych

Stanowiska komputerowe i usługi kasero nieczynne

		Godziny otwarcia	Usługi
Biblioteka Główna PW	Wypożyczalnia Studencka Farter pok. 71	od 1 czerwca poniedziałek - piątek 9 - 18 sobota - niedziela nieczynne	<ul style="list-style-type: none"> UWAGA: Przyjmowanie zwrotów z Biblioteki Głównej i Punktów Bibliotecznych Dawców Pradeczkich Odbiór samowolnych książek Zakładanie i realizacja kart bibliotecznych (bibliotek)
	Wolny Dostęp Fietro II pok. 242	od 8 czerwca poniedziałek - piątek 9 - 18 sobota - niedziela nieczynne	<ul style="list-style-type: none"> NOWOŚĆ: Wprowadzenie zasobów elektronicznych dla książek wypożyczonych dotychczas na miejscu Odbiór samowolnych książek z Wolnego Dostępu i Biblioteki Podziemnej Wypożyczalnia Międzybiblioteczna
Biblioteka Wydziału Chemicznego	od 1 czerwca poniedziałek - piątek 9 - 18 sobota - niedziela nieczynne	<ul style="list-style-type: none"> Odbiór samowolnych książek, pok. 100 Przyjmowanie zwrotów, pok. 107 Zakładanie i realizacja kart bibliotecznych (bibliotek) 	
Biblioteka Terenu Południowego (przy ul. Narbutta)	od 1 czerwca poniedziałek - piątek 9 - 18 sobota - niedziela nieczynne	<ul style="list-style-type: none"> Odbiór samowolnych książek, pok. 104 Przyjmowanie zwrotów, pok. 106 Zakładanie i realizacja kart bibliotecznych (bibliotek) 	
Biblioteka Filii w Pilecku	od 1 czerwca poniedziałek - piątek 9 - 18 sobota - niedziela nieczynne	<ul style="list-style-type: none"> Odbiór samowolnych książek, pok. 12 Przyjmowanie zwrotów, pok. 1 Zakładanie i realizacja kart bibliotecznych (bibliotek) 	
Biblioteki Domów Studenckich	nieczynne dla odwrotła	<ul style="list-style-type: none"> Zwroty przyjmowane w Wypożyczalni Studenckiej, pok. 71 	

Plansza informacyjna.
Projekt Dorota Wojnowska

Wypożyczalnia Studencka

nowe zasady funkcjonowania od 1 czerwca w okresie epidemii COVID -19

W związku z częściowym przywracaniem działalności Uczelni wznowiono usługi Wypożyczalni Studenckiej od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-15:00. Użytkownicy mogli dokonać zwrotów książek ze wszystkich lokalizacji Biblioteki Głównej i Punktów Bibliotecznych Domów Studenckich, odebrać zamówione książki z tej lokalizacji oraz założyć i rozliczyć konto biblioteczne (tzw. obiegówki). Zgodnie z zaleceniem Głównego Inspektora Sanitarnego zwracane egzemplarze poddane były obowiązkowej kwarantannie przez okres 14 dni. Dodatkowo zwrotów książek z Biblioteki Głównej, Filii oraz z Punktów Bibliotecznych Domów Studenckich można było dokonywać za pośrednictwem poczty, wysyłając książki na adres: Politechnika Warszawska Biblioteka Główna, 00-661 Warszawa, Pl. Politechniki 1, Pok. 71.

W trosce o bezpieczeństwo, zarówno pracowników jak i użytkowników, w Wypożyczalni Studenckiej zostały zainstalowane osłony z pleksi. Pracownicy obsługi wyposażeni zostali w przyłbice i rękawice ochronne. Regularnie czyszczono powierzchnie wspólne oraz te, z którymi stykali się użytkownicy. Zachowano bezpieczną odległość od rozmówcy i współpracowników (rekomendowane 1,5 m) poprzez oznakowanie przestrzeni bibliotecznej. Użytkownicy chcący skorzystać z wypożyczalni powinni zapoznać się z Regulaminem korzystania z pomieszczeń Biblioteki Głównej i Filii dostępnym na stronie: https://bg.pw.edu.pl/dane/biblprawo/regulamin_korzystania_z_pomieszczen_BG.pdf

Poza obsługą użytkownika prace skupione były na selekcji księgozbioru w magazynie Wypożyczalni Studenckiej. Usunięto 1487 egzemplarzy zdezaktualizowanych i zniszczonych książek.

Dodatkowo realizowano:

- publikowanie Bloga Biblioteki PW, informując o różnych wydarzeniach, w tym także o codziennych sprawach dotyczących życia Biblioteki,
- prace w projekcie: Podnoszenie Jakości i Efektywności Katalogu Centralnego Zbiorów Bibliotek PW: Opracowanie formalne,
- szkolenie dla pracowników z uruchomienia elektronicznej Karty obiegowej w USOSweb (podbić tzw. "obiegówkę" bez wychodzenia z domu), która ma zostać w I etapie wdrożona na Wydziale Inżynierii Lądowej PW,
- prace redakcyjne i korekcyjne nad książką wspomnieniową „Biblioteka na przełomie wieków XX/XXI...”.

Pod koniec czerwca, w wyniku ulewnej burzy, zalane zostały magazyny podstawowe Biblioteki mieszczące się w Gmachu Głównym PW. Woda na szczęście nie dotarła do książek ani czasopism mieszczących się na regałach jezdnych i stacjonarnych, jednak uszkodzone zostały podłogi pod regałami jezdnymi.

(AG, KK)

Wypożyczalnia Studencka

wakacje w okresie epidemii COVID -19

Od 1 lipca do 30 września 2020 r. Wypożyczalnia Studencka dostępna była dla użytkowników od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-15:00 z kontynuacją świadczonych usług tak, jak w czerwcu. Dodatkowo, na prośbę kierowników bibliotek wydziałowych, jak co roku były przyjmowane zwroty i podpisywane obiegowki z:

- Biblioteki Wydziału Fizyki/MINI od 06.07-17.07.2020 oraz od 21.08-04.09.2020,
- Biblioteki Wydziału Inżynierii Lądowej i Instytutu Dróg i Mostów od 17.08-25.08.2020,
- Biblioteki Wydziału Transportu od 01.08-31.08.2020.

W magazynie Wypożyczalni Studenckiej kontynuowano selekcję, w wyniku której usunięto 8219 egzemplarzy zdezaktualizowanych i zniszczonych książek. W pozostałym księgozbiorze, jak co roku, przeprowadzono prace porządkowe.

Dwie osoby z zespołu przeszły szkolenie w Oddziale Zbiorów Specjalnych i Tworzenia Zasobów Cyfrowych ze skanowania i obróbki fotografii cyfrowej. Po szkoleniu przystąpiły do pracy w projekcie „Społeczna Odpowiedzialność Nauki”.

Od 1 lipca 2020 r., w związku z wdrożeniem elektronicznej Karty obiegowej w systemie USOSweb, pracownicy wypożyczalni rozpoczęły tygodniowe dyżury w realizacji tej usługi. Pod koniec września w rozliczaniu elektronicznej obiegowki uczestniczył również Wydział: Inżynierii Materiałowej, Zarządzania oraz Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa. Elektroniczna Karta obiegową w systemie USOSweb jest bardzo dobrym rozwiązaniem zarówno dla użytkowników, jak i pracowników w okresie epidemii COVID-19, dając możliwość załatwienia obiegowki zdalnie.

Ze względu na obostrzenia związane z pandemią koronawirusa Punkty Biblioteczne w Domach Studenckich w roku akademickim 2020/2021 pozostają nieczynne. Zwroty przyjmowane są przez Bibliotekę Główną i jej Filie.

W lipcu skład zespołu Wypożyczalni Studenckiej zmniejszył się o dwie nasze Koleżanki – Basia i Jola przeszły na emeryturę. Dziękujemy za długoletnią współpracę i zaangażowanie.

(AG, KK)

Wolny Dostęp

częściowe przywrócenie usług

Od 8 czerwca 2020 r. częściowo została wznowiona działalność Wolnego Dostępu. Z powodu ograniczeń wprowadzonych przez GIS nie można było otworzyć Biblioteki na dotychczasowych zasadach z wolnym dostępem do zbiorów i z miejscami do pracy. Wprowadzone zostały zamówienia elektroniczne dla książek ze statusem na miesiąc. Otwarte zostało piętro 2, na którym użytkownicy odbierali zamówienia. W terminie 8 czerwca 2020 – 30 września 2020 wypożyczono łącznie 988 wol.

Dodatkowo pracownicy Wolnego Dostępu przez cały okres zamknięcia uczelni obsługiwali skrzynkę funkcyjną wolnydostep@bg.pw.edu.pl. Od czerwca została uruchomiona dla studentów możliwość zdalnego rozliczenia się z biblioteką (karty obiegowe). Studenci przesyłają skany kart obiegowych na adres wolnydostep@bg.pw.edu.pl. Pracownicy obsługujący pocztę drukują obiegówki i sprawdzają czy użytkownik jest rozliczony z biblioteką, skanują obiegówkę i odsyłają do użytkownika. Od początku czerwca do końca września pracownicy Wolnego Dostępu odpowiedzieli na 918 wiadomości dotyczących obiegówek.

(WL)

Oddział Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych

W okresie marzec-maj, pomimo pracy w systemie zdalnym, Oddział Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych pracował bardzo intensywnie i wieloaspektowo. Zadaniem priorytetowym, w związku z narzuconymi terminami, było przygotowanie danych publikacyjnych do migracji z Modułu Sprawozdawczego PBN (Polskiej Bibliografii Naukowej) do PBN 2.0. Ponieważ migracja miała być przeprowadzona w sposób półautomatyczny, należało podjąć działania, polegające na sprawdzeniu zgodności danych z wymaganiami migracji systemu PBN 2.0., w odniesieniu do różnych typów publikacji. Prace prowadzone były w przygotowanym przez OPI systemie „HUB migracyjny”

i dotyczyły m.in.:

- korekty nieprawidłowo wprowadzonego numeru ISBN w opisie publikacji;
- uzupełnienia numeru ISBN w przypadku jego braku w monografiach;
- korekty nieprawidłowo wprowadzonego identyfikatora DOI w opisie publikacji;
- uzupełnienia identyfikatora DOI w przypadku jego braku;
- wskazania publikacji do przeniesienia do PBN 2.0 w przypadku duplikatów

Prace korekcyjne w „HUB migracyjnym” były prowadzone równoległe z pracami w Bazie Wiedzy PW i dotyczyły tych samych zagadnień. Dodatkowo podjęte były działania sprawdzające prawidłowe przypisanie punktacji, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem - w odniesieniu do artykułów z czasopism opublikowanych w latach 2017-2018, które nie były uwzględnione na listach ministerialnych, ale są indeksowane w bazach Scopus i WoS. Korygowano także opisy dokumentów patentowych opublikowanych w Wiadomościach Urzędu Patentowego w latach 2017-2020.

Podjęto działania mające na celu zwiększenie kompletności zasobów Bazy Wiedzy PW. W tym celu przeprowadzono import opisów publikacji za lata 2017-2020 z bazy Scopus do Bazy Wiedzy (1077 publikacji). Rozpoczęto także prace nad napełnianiem Bazy Wiedzy dokumentami pełnotekstowymi, opublikowanymi w modelu Open Access.

Ponadto OINiAB realizował zamówienia na zestawienia cytowań publikacji dla pracowników PW w oparciu o Scopus, WoS i Google Scholar.

W semestrze letnim prowadzono także zajęcia dydaktyczne w formie zdalnej w ramach przedmiotu „Informacja naukowo-patentowa”.

W okresie czerwiec - wrzesień podjęto szereg nowych inicjatyw. W ramach wsparcia projektu Inicjatywa Doskonałości - Uczenia Badawcza (IDUB) wykonano szereg raportów, w tym:

- raport na potrzeby ustalania warunków finansowania publikowania otwartego w ramach programu Open Science – w oparciu o Scopus, SciVal, wykazy MNiSW;
- raport w ramach programu BestPaper – Outputs in Top Citations Field-Weighted wg Scopus 2014-2019;
- raport okresowy służący monitorowaniu wskaźników podanych we wniosku konkursowym IDUB - dane za lata 2018-2019 w oparciu o narzędzie SciVal.

W BGPW prowadzona jest obsługa konkursów uczelnianych Open Science i Best Paper.

Opracowano nowe treści, w nowym układzie w bloku Nauka: Ewaluacja/Bibliometria: ewaluacja jakości działalności naukowej, kryteria oceny, punktacja, narzędzia bibliometryczne wspomagające proces oceny, ewaluacja czasopism, wskaźniki stosowane do oceny jakości czasopism, akty prawne ORCID, ResearcherID, DOI: zakładanie profili i zapełnianie danymi, integracja z WoS i Scopus, ORCID w PBN - prezentacje PDF Open Access - finansowanie:

- prezentacja programów publikowania otwartego dla autorów korespondencyjnych afiliowanych w Politechnice Warszawskiej:
  - ✓ krajowe (Elsevier, Springer, Science),
  - ✓ w ramach konsorcjów (ACS, RSC, IEEE, Emerald, IoP),
  - ✓ indywidualne umowy (MDPI),
  - ✓ IDUB Open Science
- dane badawcze / plan zarządzania danymi badawczymi Podniesienie widoczności dorobku: materiał informacyjny przygotowany w ramach projektu realizowanego wspólnie przez Bibliotekę Główną PW i Biuro ds. Promocji i Informacji PW. Celem projektu jest wskazanie działań służących budowaniu wizerunku pracownika naukowego tak, by jego dorobek był widoczny w sieci oraz by tym samym podnieść widoczność uczelni.

(IS)

Działalność Sekcji Kolekcji Dziedzinowych

Szkolenia

Czas lockdownu, trawający 3 miesiące, był okazją do uczestniczenia w licznie oferowanych szkoleniach on-line. Firma Elsevier udostępniła bezpłatne szkolenia o produktach Mendeley, Science Direct, SciVal, Scopus. Szkolenia skierowano głównie do pracowników naukowych, ale dostępne były dla szerokiego kręgu odbiorców. Webinaria proponowane przez Akademię Web of Science i InCites obejmowały następujące zagadnienia: baza WoS, Publons, narzędzie InCities. Szkolenia przeprowadzono w języku polskim na platformie WebEx. Cykl webinariów dotyczących baz Web of Science i InCities pokazał, jak poruszać się po zasobach i wyszukiwać informacje, aby w pełni wykorzystać potencjał platform.

Webinaria, w których SKD uczestniczyła, to między innymi:

- Tworzenie profilu Publons i integracja z Web of Science
- Web of Science - wyszukiwanie cytowanych pozycji bibliograficznych
- Wyszukiwanie zaawansowane na Web of Science
- Odkryj ujednoczone dane w Web of Science.
- Czasopisma wschodzące z Emerging Sources Citation Index – selekcja, wpływ i znaczenie
- Co mogą powiedzieć nam publikacje? Szybkie spojrzenie na dostępne możliwości
- Jak analizować dyscyplinę w Twojej instytucji w kontekście nowej ewaluacji?

Udział w tych szkoleniach stwarzał szansę podnoszenia wiedzy o produktach oferowanych przez firmę Elsevier i Web of Science.

Strona angielska

Czas pracy z domu wykorzystano na podniesienie jakości serwisów dziedzinowych. Pracowano nad ujednoczeniem wyglądu i poprawieniem estetyki. Przystąpiono do prac nad serwisem w wersji angielskiej. Przygotowano treści z serwisu wersji polskiej, które będą przetłumaczone na język angielski. W chwili obecnej jest przygotowany szablon serwisu w wersji angielskiej i trwają dalsze prace nad udostępnieniem dla czytelników tej wersji.

Prace bieżące

Czas pracy z domu wykorzystano również na przygotowanie materiałów do pracy bibliotekarzy dziedzinowych. Analizowano Sylabusy, żeby dokładniej zapoznać się z potrzebami studentów dotyczącymi lektur. Śledzono produkcję wydawniczą i w momencie powrotu do pracy zamówiono wybrane propozycje. W miarę możliwości przygotowywano informacje potrzebne do opracowania

słów kluczowych w bazie SKL. Pracę z domu wykorzystano do wykonania zadań które były odkładane ze względu na brak czasu.

Prenumerata czasopism

W sierpniu i wrześniu Bibliotekarze Dziedzinowi współpracowali przy przygotowaniu prenumeraty czasopism na rok 2021. Praca dotyczyła czasopism zagranicznych i polskich, a polegała na analizie tytułów prenumerowanych w 2020 roku. Celem było ustalenie możliwości dostępu do wersji cyfrowej. W obecnym czasie, gdy czytelnicy są dla czytelników niedostępni, możliwość korzystania z wersji cyfrowej czasopism jest bardzo ważna.

Informacje o możliwości zakupu wersji cyfrowej w przypadku czasopism zagranicznych można było znaleźć, w większości przypadków, na stronie czasopisma. W przypadku czasopism polskich informacja o możliwości zakupu dostępu do wersji cyfrowej dotyczyła tylko prenumeratorów indywidualnych. Okazało się, że wydawcy czasopism polskich nie przygotowali jeszcze oferty dla odbiorców instytucjonalnych, w tym bibliotek.

Wiele tytułów czasopism polskich i zagranicznych jest w otwartym Internecie. Niektóre możliwości korzystania z OA łączą z zakupem wersji drukowanej. Czasopisma wydawane przez Polska Akademię Nauk są dostępne w otwartym Internecie bez ograniczeń. Kilka innych wydawnictw również stosuje taką politykę udostępniania.

Praca związana z prenumeratą czasopism pozwoliła na lepsze poznanie tytułów z poszczególnych dziedzin i zweryfikowanie informacji zawartych w naszych serwisach dziedzinowych.

W wyniku podjętych decyzji dotyczących prenumeraty czasopism na 2021 rok, zrezygnowano z zakupu 6 tytułów czasopism polskich oraz 2 zagranicznych. Ponadto w 2021 roku prasa codzienna będzie dostarczana tylko do Biblioteki Głównej. Podsumowując, prenumerata czasopism obejmuje 228 tytułów polskich, z których 25 posiada wersję elektroniczną oraz 86 tytułów czasopism zagranicznych w tym 16 w wersji elektronicznej.

(JSiem, AKom)

Bibliotekarz dziedzinowy dział S

Od marca 2020 roku, z powodu stanu zagrożenia epidemicznego, eventy online zastąpiły tradycyjne, stacjonarne wydarzenia edukacyjne i konferencje. Obostrzenia związane z pandemią utrudniły organizację tradycyjnych eventów, a dodatkowo uczestnicy i goście obawiali się zarażenia. Z tej przyczyny bibliotekarz dziedzinowy Dorota Wojnowska w drugim i trzecim kwartale tego roku

uczestniczyła wyłącznie zdalnie w specjalistycznych imprezach, związanych tematycznie z działem S (planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura, sztuka). Chęć edukowania się w tym zakresie cieszyła się znacznym zainteresowaniem i spora ilość pasjonatów architektury i sztuki aktywnie uczestniczyła w spotkaniach internetowych. Najciekawsze wydarzenia przedstawione zostaną w poniższym sprawozdaniu.

Bardzo ciekawy cykl spotkań zaproponowała Olga Kisiel-Konopka, właścicielka agencji OKK! PR i pomysłodawczyni OKK! Design – imprezy cyklicznej, dedykowanej architektom i projektantom wnętrz. Tym razem zaproponowała wirtualne spotkania z architektami, podczas których była również moderatorem. Pierwsze spotkanie odbyło się 30 kwietnia. Gośćmi byli Robert Majkut (wizjoner, designer, specjalizujący się w projektowaniu dla biznesu), Robert Konieczny (jeden z najbardziej utytułowanych polskich architektów, szef biura KWK Promes) oraz Waldemar Tomczuk, reprezentujący firmę VASCO. Zaproszeni goście podczas transmisji ze swoich pracowni opowiadali, jak ich firma odnalazła się w obecnej kryzysowej sytuacji oraz jakie metody, narzędzia i działania przynoszą teraz efekty w ich branży.

25 sierpnia odbyła się kolejna transmisja online, tym razem poświęcona architekturze z Trójmiasta. Architekt profesor Jan Sikora opowiedział o swoich czterech realizacjach na terenie Sopotu. Wirtualny spacer z autorem projektów, który z ręki nagrywał na żywo swój wykład, umożliwił poznanie szczegółów fazy projektowej i wykonawczej przedstawionych obiektów. Wspólnie odwiedziliśmy cztery wyjątkowe wnętrza: Seafood Station Sopot, Hotel Molo, bibliotekę Sopotekę oraz dopiero projektowaną kawiarnię przy ulicy Bohaterów Monte Cassino. Równie ciekawe spotkanie odbyło się 22 września. Architekt Bogdan Kulczyński, na bazie zdjęć zrealizowanych projektów, opowiedział o apartamentach Hoża 55, Hotelu Indigo przy ul Smolnej 40, Domu Handlowym Mysia 3 oraz Osiedlu Premium przy ul. Pełczyńskiego 74. Za każdą z tych realizacji kryje się inna, ciekawa historia. Dla miłośników stolicy było to niezwykle doświadczenie, gdyż kulisy powstawania ciekawych, warszawskich obiektów są wyjątkową okazją, szczególnie gdy przekazywane są przez tak

doświadczonego specjalistę w dziedzinie rewitalizacji budynków zabytkowych i architektury współczesnej.

OKK! Design - webinar z udziałem Roberta Majkuta i Roberta Koniecznego (zrzut ekranu z wydarzenia)

Dla pasjonatów architektury interesującą ofertę eventów online zaproponował BUILDER, ogólnopolski miesięcznik dla budownictwa, architektury i biznesu, będący platformą mediową integrującą środowisko. Na fanpage'u @4YoungArchitects odbywały się spotkania z architektami: 29 kwietnia z Oskarem Grąbczewskim, 14 maja z Szymonem Wojciechowskim oraz 27 maja z Maciejem Miłobędzkim i Marcinem Sadowskim z pracowni JEMS Architekci. Każdy z nich w swoim stylu opowiedział o zawodzie architekta, sytuacji w czasach pandemii, zrealizowanych projektach, historii architektury i teorii projektowania.

Tematy były bardzo różnorodne, a zainteresowanie live'ami bardzo duże. Filmy są udostępnione na Facebooku i obejrzało je już kilka tysięcy użytkowników. Bardzo ciekawa była druga część transmisji z Szymonem Wojciechowskim, podczas której odbyła się „wycieczka” po firmie APA Wojciechowski Architekci, która zatrudnia ponad 70 architektów. Na żywo można było zobaczyć, jak pracownicy tego prestiżowego biura architektonicznego zorganizowali swoją działalność w czasie epidemii koronawirusa, podpatrzeć bieżącą pracę, czy też zauważyć takie ciekawostki, jak pokój wymiany rzeczy używanych, regał wymiany książek, miejsce na zmienne ekspozycje sztuki z zaprzyjaźnionymi artystami.

Spotkanie online z architektem Szymonem Wojciechowskim (grafika promocyjna organizatora)

Wyżej wymienione wydarzenia dotyczyły głównie architektury, lecz warto również wspomnieć o serii spotkań o projektowaniu graficznym, które zaoferował Rene Wawrzekiewicz, organizator cyklu konferencji Polish Graphic Design Talks, odbywających się w kilku miastach w Polsce. Tym razem nie można było spotkać się bezpośrednio, więc zorganizowano „Talks’y” online. W webinarium, nazwanym „Talks z ...”, uczestniczyły następujące osoby: projektantka graficzna i ilustratorka Beata Śliwińska „Barrakuz” (25 maja); ilustratorka i autorka komiksów Zosia Dzierżawska (1 czerwca); art director, brand/web designer Łukasz Kułakowski (8 czerwca); specjalistki od branding, wystawiennictwa i multimedii Emilka Bojańczyk i Magdalena Dobruk z pracowni Podpunkt/Superskrypt (22 czerwca). Ostatnie spotkanie było szczególnie interesujące, z punktu widzenia pracownika Politechniki Warszawskiej, gdyż pracownia Podpunkt opowiadała za stworzenie nowego systemu identyfikacji wizualnej naszej uczelni. Tak jak w imprezach na żywo, rozmowy z moderatorem Rene Wawrzekiewiczem koncentrowały się na praktycznej stronie pracy grafika lub projektanta. Jak pisze autor o organizowanej serii, to „katalog dobrych praktyk i praktyczny przewodnik, omawiający ważne problemy zawodowe i dający jasne odpowiedzi i rozwiązania”. Na bazie przygotowanej wcześniej i udostępnionej prezentacji poruszane były szczegółowe zagadnienia branżowe, gdzie prelegenci zdradzali tajniki swojej profesji. Doświadczeni profesjonalści, analizując case studies, analizowali fazy projektu, ich problematykę, dotykając również czasami tak drażliwych zagadnień, jak kwestie finansowe projektu, oczywiście w granicach umowy podpisanej ze zleceniodawcą. Podawane były konkrety: szczegóły techniczne projektów; wspomnienia na temat współpracy z klientami; ważne niuanse w podpisywaniu zleceń i umów z klientami; metody na autopromocję i skuteczną reklamę swojej działalności; czynniki poprawiające organizację pracy.

Talks z Emilką Bojańczyk i Magdaleną Dobruk Podpunkt/Superskrypt (grafika promocyjna organizatora)

Na koniec każdego spotkania wirtualnego, widzowie obserwujący relację mogli uzyskać odpowiedź na przesłane online zagadnienia, które odczytywali moderatorzy. Podczas takiej sesji Q&A pojawiały się pytania, które wzbogacały temat i pozwalały nawiązać kontakt z prowadzącymi, aby dopowiedzieć lub wyjaśnić niejasności. Można było również komunikować się z innymi odbiorcami w oknie czatu.

Stosując tego rodzaju rozwiązania można zaangażować uczestników, aby mieli poczucie, że realnie wpływają na przebieg spotkania, gdyż interaktywność daje poczucie głębszego doświadczenia. Podsumowując, wydarzenia internetowe również mają swoich zwolenników, co może zaowocować udanym połączeniem świata offline i online. Użytkownicy prawdopodobnie z większą odwagą będą korzystać z proponowanych narzędzi digitalowych i rozwiązań technologicznych, aby poszerzyć swoją wiedzę.

(DW)

Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów

Pracownicy Oddziału w ramach prac dodatkowych podjęli się opracowania w katalogu centralnym NUKAT prac doktorskich pracowników Politechniki Warszawskiej z lat 2014-2020. O stycznia do końca września br. opracowano 781 dysertacji. Opisy formalne zawierają odsyłacze do streszczeń tych prac, zamieszczonych w Bazie Wiedzy PW, co jest formą promocji repozytorium.

Dodatkowo część z pracowników oddziału kataloguje Normy Branżowe, które będą zdigitalizowane, tak, aby razem z kolekcją Norm Branżowych Politechniki Lubelskiej stanowiły jak najpełniejszy zbiór tych dokumentów w wersji cyfrowej. Do końca września opracowano w katalogu Nukat 165 norm, których wersja cyfrowa będzie dostępna poprzez Bibliotekę Cyfrową PW.

(AKom)

Filie

Biblioteka Terenu Południowego

Od czerwca 2020 r., w związku z sytuacją epidemiologiczną, w trosce o zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników i pracowników filii, wypożyczenia i zwroty są realizowane w dwóch oddzielnych pomieszczeniach - w pok. 206 (zwroty) i pok. 214 (wypożyczenia). Pomieszczenia te zostały wyposażone w ekrany ochronne. Na korytarzu ustawiono tablice informujące o zasadach bezpiecznego korzystania ze zbiorów.

Do końca września Biblioteka była czynna dla użytkowników w godz. 9.00 - 15.00. Poza realizacją wypożyczeń i zwrotów pracownicy filii obsłużyli w formie zdalnej ok. 200 obiegiwek blisko 200 zaległych wpisów ze szkoleń bibliotecznych.

Od października wypożyczalnia Filii BG jest czynna dla użytkowników od godz. 9.00 - 17.00. Czytelnia i terminale komputerowe pozostają nieczynne do odwołania, podobnie jak Biblioteka Domu Studenckiego Żaczek. Zwroty wypożyczeń z DS Żaczek przyjmowane są w Filii BG i Wypożyczalni Studenckiej.

Od października skład zespołu powiększył się o nową koleżankę – Agnieszkę Szczęśniak, która przeszła do Filii z Wypożyczalni Studenckiej.

(RP)

Seminaria i szkolenia

Podnoszenie kompetencji zawodowych w czasach pandemii

Jednym z następstw ogłoszenia stanu epidemii w naszym kraju (20.03.2020) było odwołanie wszelkich tradycyjnych form edukacji i doskonalenia zawodowego: konferencji, szkoleń, kursów, warsztatów,

itp. – co dla nas bibliotekarzy także było dotkliwie. Na szczęście bardzo szybko instytucje zajmujące się działaniami edukacyjnymi przeniosły swoją ofertę szkoleniową do środowiska wirtualnego. W pierwszych kilku tygodniach lockdownu można było zaobserwować pojawienie się znacznej ilości webinarów oraz szkoleń uczących jak komunikować się w środowisku Internetu, jakie narzędzia technologiczne wybierać, jak się nimi posługiwać, jak nawiązywać relacje z odbiorcami naszych usług. Wydarzenia online typu: Chcę uczyć zdalnie – jak zacząć (organizator: Lekcja: Enter), Biblioteka w Internecie – praca zdalna bibliotekarzy i czytelników (organizator: EBSCO), Nadużywanie nowych technologii (Fundacja Dbam o Mój Zasięg), Webinarium – sposób na interakcje z czytelnikiem (SBP) – w których uczestniczyła Edyta Strzelczyk – miały na celu uposażenie ich

odbiorców w wiedzę i narzędzia umożliwiające przeniesienie przynajmniej części usług do środowiska Internetu oraz usprawnienie komunikacji z użytkownikami.

Obecnie można znaleźć szeroką ofertę specjalistycznych i branżowych szkoleń online kierowanych do bibliotekarzy. SBP stworzyło plan webinarium skierowanych do bibliotekarzy z instytucji różnych typów, które pozwalają na rozwój kompetencji technologicznych i informacyjnych, Elsevier rozwinął swoją ofertę szkoleniową dotyczącą dostarczanych baz zapewniając wiele szkoleń w języku polskim (podobnie zadziałało EBSCO oraz inni dostawcy), Fundacja FRIS w ramach realizowanych projektów prezentuje wystąpienie specjalistów poświęcone narzędziom i działaniom online w bibliotekach. Przykładów inicjatyw tego typu jest naprawdę sporo.

Chciałabym zwrócić uwagę na dwa szkolenia w których ostatnimi czasy uczestniczyłam i dzięki którym znacznie rozwinęłam swoje umiejętności. Zarządzenie danymi badawczymi – kilkugodzinne szkolenie online zorganizowane przez ICM UW (20.04.2020), gdzie w ciekawy sposób przedstawiono m.in. informacje dotyczące prawnych aspektów zarządzania danymi badawczymi. Wirtualne szkolenia = realne kompetencje trwający kilka tygodni (29.06-29.07.2020) cykl szkoleń przygotowanych przez SBP podczas których zaprezentowano treści dotyczące m.in.: prawa autorskiego (z naciskiem na przestrzeń wirtualną), przetwarzania danych osobowych w świetle przepisów RODO, multimedialnych form komunikacji z czytelnikiem, planowania i realizacji wydarzeń online, budowania relacji z odbiorcami w social mediach czy też form kontaktu z użytkownikiem z wykorzystaniem materiałów wizualnych i narzędzi analitycznych.

Wydaje się, iż ta trudna sytuacja, w jakiej znalazło się całe środowisko edukacyjne, wymusza przyjęcie nowej strategii działania. My bibliotekarze także musimy przystosować się do czerpania wiedzy i rozwoju umiejętności przydatnych do wykonywania naszej pracy z dostępnych form i narzędzi komunikacji wirtualnej. Następnie nabyte kompetencje powinniśmy wykorzystywać by edukować naszych użytkowników i zapewnić im dostęp do zasobów i usług obecnie znacznie ograniczonych w swojej tradycyjnej formie, a przestawić się na realizację tych usług w środowisku wirtualnym (oferta edukacyjna, kulturalna, usługi informacyjne, itp.).

(ES)

Lider na trudne czasy konferencja online

29 kwietnia 2020 r. w konferencji online „Lider na trudne czasy”, zorganizowanej przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli Razem Lepiej i Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką im. KEN w Warszawie, uczestniczyło 126 osób. Konferencja skierowana była do kadry zarządzającej. Bieżące wydarzenia spowodowane pandemią zmusiły, nie tylko dyrektorów szkół ale również kadry zarządzające, do podejmowania trudnych decyzji. Celem konferencji było wzmocnienie pozycji liderów oraz przedstawienie narzędzi, które pomogą im budować i wspierać swoje zespoły.

Wygłoszone prelekcje dotyczyły m.in.:

- 5 zasad tworzenia dobrego zespołu, przezwyciężania kryzysów i zarządzania zespołem rozproszonym,
- budowania autorytetu lidera,
- jak elastycznie reagować na różnorodne sytuacje i czerpać moc ze swojej autentyczności,
- jak tworzyć współpracujące zespoły.

Na zakończenie zostały przedstawione trzy wnioski pokonferencyjne:

1. najważniejsze w pracy w zespole są relacje z ludźmi oraz zaangażowanie ich w proces tworzenia pozytywnego obrazu placówki,
2. nie bez znaczenia są elastyczność i wyrozumiałość lidera,
3. istotne też jest praktykowanie empatii w stosunku do pracowników ze względu na nowe okoliczności.

W konferencji udział wzięły: Agnieszka Gawryś i Agata Komsta.

(AG)

Mniej znaczy więcej, czyli jak zainteresować odbiorcę w social media szkolenie on-line

10 czerwca 2020 roku odbyło się szkolenie online „Mniej znaczy więcej, czyli jak zainteresować odbiorcę w social media”, zorganizowane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.

Było skierowane do osób, które zainteresowane są tworzeniem kreatywnych treści w social mediach (blog, instagram, facebook itp.).

Podczas warsztatów uczestnicy poznawali podstawy copywritingu. Słuchacze dowiedzieli się, jak pisać unikalne, krótkie teksty oraz jak konstruować komunikaty w social mediach tak, aby angażowały one odbiorcę. Stosując bezpośrednie zwroty, odbierani jesteśmy przyjaźniej i bardziej „ludzko”. Na warsztatach można było nauczyć się prostych technik układania sloganów promujących określone wydarzenia. Jako że nagłówek jest jednym z najważniejszych elementów artykułu, uczestnicy ćwiczyli tworzenie chwytliwych tytułów. Zgodnie z tym tytuł powinien:

- obiecywać konkretną pomoc
- wzbudzać ciekawość
- być prosty i konkretny
- skutecznym sposobem na przyciągnięcie uwagi jest umieszczenie w nim znanej postaci
- skuteczne są elementy zwracające uwagę, np. wykrzykniki znaki zapytania itp.
- można skorzystać ze sprawdzonych szablonów (10 sposobów na..., 5 zasad skutecznego..., itp.)

Warsztaty pozwalają przygotować prostą, intrygującą grafikę, tworzyć własne ikony rysunkowe. Na warsztatach uczestnicy tworzyli projekt graficzny do ułożonego wcześniej hasła.

Szkolenie poprowadziła Beata Gamrowska – grafik, copywriter i ilustrator – twórca historyjek o kawie i Pączusiu. Na co dzień specjalista do spraw promocji w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego, prowadzi także szkolenia z myślenia wizualnego.

(IMC)

Zarządzanie Ryzykiem M_o_R® PRACTITIONER

W dniach 21-24 września 2020 r. odbyło się szkolenie **Zarządzanie Ryzykiem M_o_R® PRACTITIONER** zrealizowane w ramach zadania 48 „Kompetentny Lider” w projekcie NERW PW Nauka-Edukacja-Rozwój-Współpraca, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. M_o_R Practitioner jest kontynuacją kursu M_o_R Foundation. Szkolenie zostało zrealizowane w trybie on-line przez akredytowaną firmę INPROGRESS Sp. z o.o.

Management of Risk (M_o_R) to metodyka zarządzania ryzykiem, która przybliży praktyczne aspekty zarządzania ryzykiem w różnych perspektywach organizacji. Zarządzanie ryzykiem zgodnie z zasadami M_o_R pozwala organizacjom podejmować korzystniejsze decyzje, wpływać na wyższą efektywność realizowanych projektów i programów, redukować liczbę nieprzewidzianych negatywnych zdarzeń, poprawiać jakość świadczonych usług i dostarczanych produktów. Podczas czterech spotkań uczestnicy pogłębiali pozyskaną w pierwszej części kursu wiedzę na temat metodyki M_o_R, poznawali narzędzia umożliwiające ocenę praktyk zarządzania ryzykiem czy rozwoju dojrzałości organizacji oraz utrwalali umiejętności zastosowania metodyki M_o_R podczas zajęć praktycznych.

W szkoleniu uczestniczyła Agnieszka Celej.

(AC)